

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami eo Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na kwartał pierwszy 1858, Styczeń, Luty, Marzec:

na miejscu : : : : 3 złr. 45 kr.
z pocztą : : : : 4 złr. 30 kr.

Przesyłki (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

— 1102 —

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 6. grudnia. Dnia 5. grudnia 1857 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XLVIII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 224. Rozporządzenie cesarskie z 23. października 1857, względem stanowiska różnych kategorii nauczycieli i upoważnienia ich w zakresie naukowym na uniwersytetach w Paduy i Pawii.
- Nr. 225. Deklaracyja ministeryalna z 7. listopada 1857, wymieniana w Dreźnie na równobrzmiącą król. saską ministeryalną deklaracyję z 18. listopada 1857, którą się postanawia bezpłatnie załatwianie wzajemnych rekwizycyi w sprawach prawa karnego i cywilnego.
- Nr. 226. Dekret ministerstwa skarbu z 14. listopada 1857, względem regulacyi klasy dyet dla urzędników dochodów loteryjnych.
- Nr. 227. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 16. listopada 1857, prawomocne w krajach koronnych, objętych w powszechnym związku celnym, względem celnego postępowania z żelaznami meblami w połączeniu z towarami tkanemi i dzierganemi.
- Nr. 228. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 19. listopada 1857, względem przeniesienia położonego razem z król. saskim urzędem celnym Johann-Georgenstadt austr. pobocznego urzędu celnego II. klasy Breitenbach na dawniejsze jego stanowisko w Breitenbach.
- Nr. 229. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu z 24. listopada 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, tyczące się uwzględnień przyznanych uczniom szkół leśnictwa w Aussee w Morawii i w Weisswasser w Czechach.
- Nr. 230. Dekret ministerstwa skarbu z 24. listopada 1857, prawomocny w koronnym kraju Iliryi, względem uwolnienia od kontroli szmat na wybrzeżu Iliryi.
- Nr. 231. Dekret ministerstwa skarbu z 27. listopada 1857, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, z przepisem względem zawierania związków małżeńskich przez kwieskowanych urzędników straży finansowej.
- Nr. 232. Dekret ministerstwa skarbu z 28. listopada 1857, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardoweneckiego królestwa i Dalmacyi, względem wydawania pewnych certyfikatów uwalniających od opłaty myta materiały budowlane.
- Nr. 233. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i najwyższej władzy policyjnej z 30. listopada 1857, którem się halicko-ruskie czasopismo *Wiestnik* ogłasza gazetą urzędową.
- Nr. 234. Rozporządzenie ministerstwa spraw zewnętrznych w porozumieniu z ministeryami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i finansów, następnie naczelnej komendy armii i najwyższej władzy policyjnej z 2. grudnia 1857, którem się ogłaszają przepisy dla cesarskich urzędów konsularnych w Turcyi względem cywilnych stosunków znajdujących się w tureckim państwie austryackich poddanych i osób w protekeyi zostających.

Sprawy krajowe.

Lwów, 9. grudnia. Magistrat stołecznego miasta Lwowa został upoważniony dekretem wysok. c. k. galicyjskiego prezydium

Namiestnictwa z 28. listopada 1857, odbierać szczerobliwe dary na nieszczęśliwych mieszkańców Moguncyi.

Podając to do wiadomości z odwołaniem się na ogłoszone w *Gazecie Lwowskiej* z 3. b. m. w Nrze 277 wysokie rozporządzenie, oznajmia się oraz niniejszem, że dary te przyjmowane będą w przydyalnym biurze tutejszego magistratu, gdzie szczerobliwi dawcy mogą się zapisywać na przygotowanych arkuszach subskrypcyjnych.

(Regulaminu poddanym austryackim dany w państwie tureckim. — Losowanie obligacyi.)

Wiedeń, 6. grudnia. Jego c. k. apostolska Mość potwierdził złożone z 41 paragrafów i odpowiednie istniejącym traktatom rozporządzenie względem uregulowania stosunków obywatelskich tych poddanych austryackich, którzy znajdują się w państwie tureckim. Podług tego regulaminu będą poddani austryacy, mieszkający w urzędowym okręgu konsulatów lub ajeneyi, stanowić gminę; przysłuża im w ogóle prawo do ochrony konsularnej tak względem osoby, jako też względem własności i swobodnego prowadzenia dozwolonego zarobkowania, prawo do austr. jurydykyi konsularnej, a nakoniec prawo osiadać w jakim bądź miejscu w Turcyi i przenosić się z jednego miejsca na drugie. Jakie zarobkowanie może być prowadzone w Turcyi na mocy przywilejów austryackich, wskażą traktaty istniejące między Cesarstwem austryackim i wysoką Portą. W ogóle niepodlega takie dozwolone zarobkowanie żadnemu ograniczeniu.

— Na odbytej dnia 1. b. m. na mocy najwyższego patentu z 21. marca 1818 — 290 (90 uzupełniającem) losowaniu dawniejszego długu państwa wyciągnięto seryę nr. 141. Serya ta zawiera obligacye bankowe po 4%, a mianowicie:

Nr. 52.524 z trzecią częścią	} sumy kapitałowej.
„ 52.525 „ „ „	
„ 52.535 „ połową	
„ 52.536 „ dwiema ćwierciami	
„ 52.537 „ połową	

Tudzież numer 52.538 aż włącznie 52.611 z całemi sumami kapitałowemi, w ogółowej kwocie kapitałowej 1,232.651r. 40kr., a w kwocie procentowej według niższej stopy 24.653r. 2kr.

Zawarte w tej seryi pojedyncze numera obligacyi będą później w osobnym spisie ogłoszone.

Następnie na odbytem zaraz potem ósmym losowaniu obligacyi węgiersko-centralnej kolei żelaznej wyciągnięto seryę A, w której zawarte jest spłacenie węgierskiej centralnej kolei żelaznej 4% obligacyi à 250r. od nr. 1. po 500r., tudzież à 1000r. od nr. 501 po 1375 w ogółowej kwocie jednego miliona reńskich.

Spłacenie tych obligacyi nastąpi na mocy istniejących przepisów po upływie trzynastu miesięcy, a mianowicie na dniu 3go stycznia 1859.

Na odbytem tego samego dnia 22 losowaniu pożyczki w sumie 30,000.000r., wyciągnięto w 102 seryach przepisana liczbę obligacyi z roku 1839.

Instrukcyja względem zniesienia serwitutów.

(Ciąg dalszy.)

§. 36. Komisya lokalna ma od każdego, występującego do pertraktacyi pełnomocnika, jeśli pełnomocnictwo jego nie jest załączone już do przysłanego z komisji krajowej meldunku lub prowokacyi, żądać pełnomocnictwa, rozpoznać dokładnie treść jego, i jeśli nie zachodzi żadna wątpliwość, do aktów je przyłączyć.

Tak samo mają ustanowieni sądownie opiekuni, kuratorowie, zawiadowcy majątku i zastępcy masy konkursowej wykazać się należycie z swego ustanowienia, i komisya lokalna ma przyłączyć do aktów urzędownie sprawdzone kopie dekretów ustanowienia.

Dla partyi nieobecnych, których miejsce pobytu nie jest znane, a które skutkiem meldunku lub prowokacyi muszą wejść w pertraktacyę dla swej posiadłości, ma komisya lokalna, w braku pra-

wnego pełnomocnika, ustanowić kuratora na ich niebezpieczeństwo i koszt. To ustanowienie ma urząd powiatowy w siedzibie urzędowej ogłosić wedle przepisów sądowych.

§. 37. Na podstawie pełnomocnictwa, wydanego wedle §. 35. tej instrukcyi, może pełnomocnik przy pertrakcyach przedsięwziętych według postanowień patentu z 5. lipca 1853 w ogóle, lub też względem oznaczonych w pełnomocnictwie dóbr albo prawa, względnie ciężaru gruntowego w szczególności składać prawomocne oświadczenia, zawierać ugody, wybierać sędziów polubownych i zrzekać się praw bezpłatnie.

§. 38. Złożone ze strony partyi lub ich zastępców oświadczenia, zawarte ugody i zrobione koncesye nie potrzebują dla swej prawomocności przyzwolenia ani wierzycieli hipotekarnych ani zawiadowców lub kuratorów dóbr, obciążonych warunkiem substytucyi, fideikomisu lub lennictwa, ani też potwierdzenia władzy administracyjnej lub opiekuńczej.

§. 39. W razie nieusprawiedliwionej dostatecznie nieobecności jednej lub obu partyi, jako też, jeśli obecna partya odmawia udzielenia wyjaśnień lub przedłożenia alegatów, ma komisya lokalna na podstawie podań i dawodów w operacie meldunku lub prowokacyi, jako też na podstawie udzielonych przez obecną partyę wyjaśnień i przedłożonych alegatów przedsięwziąć z urzędu potrzebne rozpoznania, i partya nieobecna lub wzbraniająca wyjaśnień i alegatów niema prawa protestować lub rekurować przeciw pertrakcyi komisji lokalnej.

Jeśli nieobecna partya stawia się po rozpoczęciu sprawy, można ją bez uszczerbku prawomocności tego, co już załatwione zostało, przypuścić do dalszej pertrakcyi.

§. 40. Względem wszystkich pertrakcyi i rozpoznań mają być spisywane protokoły, które muszą być stwierdzone podpisem prowadzącego pertrakcyę lub rozpoznanie członka komisji lokalnej, protokolisty i przesłuchiwanych partyi.

Protokoły muszą być wyraźnie i zwięźle układane, i mają z opuszczeniem wszystkiego, co nienależy do sprawy, przedstawiać wierny obraz toku i rezultatu pertrakcyi lub rozpoznania.

Ważne oświadczenia partyi, świadków i znawców mają być podawane we własnych ich wyrazach.

Pisemne oświadczenia i uwagi partyi niemają być wciągnane.

§. 41. Jeśli co do sposobu postępowania przy pertrakcyach zachodzą słuszne wątpliwości i wahania, których niemogą wyjaśnić ani postanowienia patentu z 5. lipca 1853, ani wydany przez komisję krajową edykt meldunkowy z odnośną nauką, ani też niniejsza instrukcyja, ma komisya lokalna zasięgnąć rady komisji krajowej.

§. 42. Wszystkie dokumenta, pisma i pertrakcye, jako też wpisy do ksiąg publicznych, uwolnione są od opłaty stempla i należytości.

Rozdział drugi.

Podział postępowania i osobne postanowienia.

§. 43. Postępowanie ku przeprowadzeniu patentu z 5. lipca 1853 względem wszystkich uprawnień podlegających jego postanowieniom dzieli się na następujące trzy części:

I. Rozpoznanie i zestawienie wszystkich rzeczywistych i prawnych stosunków uprawnień, jako też możliwości spłacenia lub samego uregulowania tylko;

II. Rozpoznanie i oznaczenie wszystkich bliższych postanowień wyroku względem spłacania lub regulacyi, i

III. Wykonanie i przeprowadzenie ustanowionego spłacenia lub regulacyi i oznaczenie prowizoryów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ameryka.

(Wyprawa Walkera.)

Nowy Jork, 14. listopada. O przyaresztowaniu i wypuszczeniu Walkera donosi *New-York Herald*: „Na denuncyację jednego z urzędników celnych przyaresztowano Walkera we wtorek wieczór w Nowym Orleanie, ale zaraz potem po złożeniu kaucyi 2000 dolarów wypuszczono na wolność. Aresztacyja nieprzeszkodziła temu korsarzowi wsiąść nazajutrz na okręt i odplynąć na widownię dawniejszych swoich czynów. Następujące depezesz donoszą o jego odjeździe:

„Nowy Orleans, 11. listopada.

„Generał Walker odjechał do Nikaraguy. Stawił się dziś rano przed dystryktowym sądem Stanów Zjednoczonych i złożył kaucyę za swoje stawienie się przed sędzią instrukcyjnym, który dnia 17go miał go przesłuchać. Dziś po południu odplynął z swym sztabem jenerałnym i w 300 ludzi do Mobile. Paropływ „Fashion“ przetrząśniony przez urzędnika Stanów Zjednoczonych opuścił nasz port o 2 godzinie rano z jedną częścią ekspedycyi i znacznym zasobem broni, amunicyi i prowiantu. Przy odplynięciu z naszego portu oznajmił Fashion, że Mobile jest celem jego podróży. Zatrzyma się na wysokości morza, ażeby wziąć na pokład Walkera i jego stronników, a potem ruszy do Nikaraguy. Kapitan Faysour pozostanie tutaj. Jenerał Henningsen jest tego tygodnia spodziewany. Baczność amerykańskiego wojennego parowca „Fulton“, który się znajdował w Missisypyi, była zawiedziona.“

„Nowy Orleans, 12. listopada.

„Generał Walker i jego ludzie orzesiedli się z pocztowego okrętu w Mobile na pokład paropływu, który czekał na nich w zatoce z zasobami broni i amunicyi. Parowiec korsarzy odplynął natychmiast dalej, a okręt pocztowy powrócił do Mobile po odstawie-

niu korsarzy na pokład parowca „Fashion“. Wyprawa liczy 400 ludzi i jest zaopatrzona w amunicyę na trzy lub cztery miesiące. Walker ma z sobą broń dla 1000 ludzi.“

Hiszpania.

(Zakład ementarzów. — Handel niewolnikami.)

Madryt, 28. listopada. *Gaceta* zawiera okólnik ministra spraw wewnętrznych z poleceniem do wszystkich gubernatorów prowincjonalnych, aby w 2655 miasteczkach i wsiach hiszpańskich, gdzie dotychczas nie ma ementarza, wyznaczono niezwłocznie osobne miejsce do grzebania zmarłych.

— Z Hawany donoszą dziennikowi *Courrier de Paris*: Temi dniami pochwycono znowu dwa okręta niewolnicze, obadwa z Bostonu z Stanów zjednoczonych. Jeden z nich miał na pokładzie 116 drugi 600 afrykańskich murzynów. Z Macao zawiął tu okręt peruański z 169 wychodźcami azyatyckimi, ugodzonymi na 6 lat.

Anglia.

(Nowa próba spuszczenia Lewiatana. — Mowa od tronu.)

Londyn, 4. grudnia. Wczoraj po południu w przytomności wielu widzów, pomiędzy którymi znajdowali się: książę Joinville i Aumale, margrabia Stafford i sir Józef Paxton, próbowano nanowo spuścić „Lewiatana“ na wodę. Zaledwie poruszyły się hydrauliczne maszyny, natychmiast posunął się okręt o 10 cali, za drugim poruszeniem o 13 cali a za trzeciem tylko o 1 cal naprzód. Robotę rozpoczęto o 2, a przed 3cią godziną posunął się „Lewiatan“ prawie bez szelestu i na raz o 6 stóp i 7 cali. O 4tej godzinie, gdy zaprzestano roboty, był przód okrętu o 14 stóp 9 cali naprzód posunięty. Nim okręt spuszcza na wodę, musi posunąć się jeszcze o 250 stóp.

Królowa zagaiła parlament następującą mową od tronu:

„Mylordowie i Panowie! Zaszły niedawno wypadki, mające styczność z handlowymi stosunkami kraju, i to spowodowało mnie, zwołać parlament przed zwyczajnym terminem. Bankructwo pewnych banków akeyjnych i kilku firm handlowych wywołały tak wielką nieufność, że musiałam upoważnić ministrów moich, by dyrektorom banku angielskiego zalecili przyjęcie środków, jakie zdawały się być potrzebne dla usmierzenia panującej trwogi. Ponieważ zaś krok ten stanowił odstąpienie od istniejących ustaw, przeto zostanie przedłożony rozważce Waszej bil usprawiedliwiający zarówno tych, którzy udzielili rady, jak i tych, co ją przyjęli. Sposprzegam z niemałym zasmuceniem, że zatamowany w ogóle ruch przemysłowy wywołał zmniejszenie roboty w dystryktach fabrycznych, co jak się obawiam, niemoże przeminąć bez wielkiej niedoli miejscowej; tuszę jednak z pewnością, że nieszczęście to niedługo potrwa, i że obfite plony, jakimi Opatrzność boska raczyła obdarzyć kraj ten, przyniosą niejaka ulgę cierpieniom, które muszą koniecznie wyniknąć z tych stosunków. — Jakkolwiek ubolewam wielce nad srogim nieszczęściem, które dotknęło wielu poddanych moich w Indjach, a niemniej żałuję licznych strat i ofiar, jakie wynikły z tego, sprawiły mi niemałą pociechę świetne dzieła, jakie uwieńczyły bohaterką waleczność szczerpłej stosunkowo siły zbrojnej, która bez pomocy znacznych, posłanych jej z Anglii posiłków, musiała stawić czoło tak przeważnej liczbie nieprzyjaciela. Przybycie tych posiłków przyspieszy bez wątpienia zupełne przytłumienie tego szeroko rozgązłego buntu. Waleczność wojsk, użytych do przytłumienia buntu, ich odwaga w boju, ich wytrwałość wśród niedostatków, trudów i szkodliwych wpływów klimatu; wzorowe mężstwo i poświęcenie oficerów; talent, zręczność i wytrwała dzielność dowódców obudziły najgorętsze podziwienie we mnie; i z równie głęboką radością uważałam, że wielu cywilnych obywateli wśród największych trudności i niebezpieczeństw okazywało najwznieślijsze przymioty, a w kilku przypadkach także waleczność, jaką mógłby się poszczycić nawet stary żołnierz. Pocięsza i to niemało, że masa ludności indyjskiej niebrała udziału w powstaniu, a oraz, że najznakomitsi z pomiędzy książąt krajowych dochowali wiernie przyjaźni i wyświadczali ważne przysługi. — Wydałam rozkaz, ażeby przedłożono Wam odnoszące się do tych spraw dokumenta. — Sprawy moich posiadłości wschodnio-indyjskich wymagać będą głębokiej rozważki Waszej, i dlatego szczególnie Wam je zalecam. — Narody europejskie używają błogosławieństwa pokoju, któremu niezagraża żadne zakłócenie. — Postanowienia traktatu, który zawarłam z Szachem perskim, zostały wiernie dopełnione i wojska perskie ustąpiły z Heratu. — Panowie izby niższej! Rozkazałam ułożyć budżet na rok przyszły, ażeby mógł być Wam przedłożony. Będą w nim starannie uwzględnione wszelkie potrzeby służby publicznej. — Mylordowie i Panowie! Rząd będzie zwracał uwagę Waszą na ustawy, które mają uregulować reprezentacyę narodu w parlamencie, ażebyście rozważyli, jakie ulepszenia dadzą się zaprowadzić w tej mierze z bezpieczeństwem i zbawiennym skutkiem. Przedłożone Wam zostaną środki, zmierzające do tego, by uprościć i ulepszyć ustawy, odnoszące się do majątku realnego, jako też projekta względem połączenia i poprawienia kilku ważnych gałęzi sądownictwa karnego. Z przyjemnością powierzam mądrości Waszej wielkie sprawy mego państwa i błagam gorąco wszechmocnego Boga, by pobłogosławił obradom Waszym i doprowadził je do celu, najdroższego sercu memu, to jest do szczęścia i pomyślności mego wiernego, kochanego ludu.“

Gdy Królowa odczytała mowę od tronu, opuścili ich Mość Królestwo salę i powrócili do pałacu Buckingham.

Francya.

(Ostatnie posiedzenie ciała prawodawczego. — Zawieszenie dziennika „Presse“. — Wiadomości telegraficzne z Algieru. — Dozwolenie powrotu generałom będącym na wygnaniu. — Budżet na rok 1859. — Zakład naukowy dla maszynistów i palaczy. — Jenerał Rosas.)

Paryż, 4. grudnia. Wczoraj odbyło się ostatnie posiedzenie prawodawczego ciała, a przedwczoraj dopiero oznajmił prezydent Cesarzawi ukonstytuowanie tego ciała.

— Dziennik *Presse* nie wyszedł dziś wieczór, gdyż ministerjalnym dekretem został na dwa miesiące suspendowany. Powodem tego był artykuł względem zaprzysiężenia deputowanych, z podpisem pana Peyrat.

— Z Algieru telegrafują do dziennika *Nord* pod dniem 30. listopada. „Warownie Napoleona ukończono; załoga zajęła w niej koszary. Podczas kampanii zniszczone wioski Kabylów odbudowano na nowo; w górach Dżurdzury panuje zupełny pokój; jesteśmy w przyjaznych stosunkach z krajowcami.“

— Jak wiadomo, otrzymał jenerał Lamorcière pozwolenie, wrócić do Paryża, gdy syn jego zasłabł raptownie i umarł. Jednak jenerał sądził, że nie może korzystać z ograniczonego zniesienia swego wygnania, i po pogrzebie dziecka powołał swoją małżonkę do siebie do Brukseli. Obecnie zaś, jak dowiadujemy się z pewnego źródła, został jenerał zawiadomiony, że bezwarunkowo może wrócić do Francji. Ta uchwała rozciąga się na wszystkich innych jenerałów, którzy, skompromitowani w sprzysiężeniach socjalistycznej propagandy, musieli przemieszkować za granicą.

— Budżet ministerstwa spraw zewnętrznych, oznaczony na rok 1858 na 10.256.200 franków, ma być na rok 1859 o 218.000 franków podwyższony. To podwyższenie rozciąga się także na poselstwo w Konstantynopolu w kwocie 20.000 franków. Na założenie konsulatu w Bangkoku, spowodowanego stosunkami z królestwem Siamu i zawarciem na dniu 15. kwietnia b. r. traktatu handlowego, wyznaczono 25.000 franków. Poselstwa i konsulaty otrzymują znaczne podwyższenia ze względu na podniesione wszędzie ceny żywności. Najwyższe dotacje francuskich posłów są następujące: Londyn 300.000 fr., St. Petersburg 250.000 fr., Wiedeń 200.000 fr., Madryt 140.000 fr., Konstantynopol z projektowaniem podwyższeniem 130.000 fr., Rzym 120.000 fr., Berlin 100.000 frank., Neapol, Rio de Janeiro i Waszyngton po 80.000 fr., Turyn i Meksyk po 70.000 fr., Haga 65.000 fr., Berna i Bruksela po 60.000 franków.

— Ministerjum publicznych robót otrzymało od kilku miejscowych radców gminy wnioski względem urządzenia osobnego zakładu naukowego dla maszynistów i palaczy do służby przy kolei żelaznej. Tym sposobem spodziewają się zapobiedz częstym wypadkom. Rząd przyjął te wnioski najchętniej.

— Minister wojny oddalił z urzędu szefa inżynierii w Vincennes.

— Jenerał Rosas, były dyktator z Buenos Ayres, przybył tutaj, aby nie tylko przedłożyć rządowi protestację przeciw konfiskacie dóbr swoich, ale oraz podać ten dokument do wiadomości powszechnej.

Niemce.

(Dary na Moguncję.)

Darmstadt, 30. listopada. Dziennik *D. Z.* ogłasza następującą depezę hrabi Buola, wydaną pod d. 24. listopada do cesarskiego posła przy dworze darmstadzkim, hrabi Lützw: „

„Mości hrabio! Wiadomość o nieszczęśliwym przypadku, który eksplozją prochowni dotknął miasto Moguncję, przenikła boleśnie współczucie Jego cesarskiej Mości naszego najmiłościwszego pana, jużto że samo nieszczęście jest za nadto wielkie, jużto że spado głównie dla tego, że miasto przeznaczone było służyć za warownię związkową. Z załączonego numeru urzędowej *Gazety wiedeńskiej* dowiesz się Mości hrabio, do jakich kroków uciekł się Najjaśniejszy Pan, aby dla wsparcia nieszczęśliwych wznieść w państwie austriackim współudział i szczodroblivość, tudzież jak wysokie sumy przeznaczyli osobiście Ich Mość Cesarstwo oboje. Dar najjaśniejszego państwa w kwocie 22.000 złr. czyli 26.400 reńskich niemieckich otrzymasz Mości hrabio w załączonym pakiecie. Racz go doręczyć niezwłocznie panu baronowi Dalwigk, tuszmy bowiem, że wielkksiążęcy rząd heski wydał już potrzebne rozporządzenia, aby jak najrychlej przyjść w pomoc nieszczęśliwym i rozdzielić pomiędzy najpotrzebniejszych wpływające składki. Wszystkie dalsze sumy, jakie powszechną składką w państwie austriackim dadzą się pozyskać, przyszlemy tą samą drogą na miejsce przeznaczenia etc. etc. Przyjm, mości hrabio etc. (Podpis) Hrabia Buol.“

Turcya.

(Wiadomości bieżące. — Świadkowie chrześciance w sprawie tureckiej. — Regulacja Eufratu.)

Konstantynopol, 28. listopada. Rifaat Basza, prezydent wojennej rady został mianowany jenerał-gubernatorem Epiru i Thesalyi, a Zorif Mustafa Basza, dawniej naczelny wódz anatolskiej armii prezydentem wojennej rady. Francuski poseł przy perskim dworze, p. Pichon, puścił się dnia 16. listopada w dalszą podróż z Erzerum do Tabris. Sułtan przesłał Królowi szwedzkiemu swój wizerunek. Poseł zjednoczonych stanów Spenser przygotowuje się w podróż do Włoch. Pan Buchanan zajmie jego miejsce.

— Według udzielonych wiadomości z Konstantynopola uznają temi dniami wysoka Porta ważnem zezwaniem chrześcijańskich świad-

ków i dowód z kupieckich ksiązek chrześciance w sprawie muzulmańskiej. Jestto pierwszy przykład przypuszczenia przed czysto muzulmański trybunał, chrześcijańskiego świadectwa, który udowadnia szczerą chęć wysokiej Porty, przeprowadzić uznane zasady.

— Kilka dzienników wspomina wotum wołoskiego dywanu, który zrzeka się zjednoczenia, jeżeli obcy książę nie będzie na tronie zjednoczonych księstw. Dziennik *Journ. de Constantinople* z d. 24go listopada zawiera także tę wiadomość, dodając, że o tem telegrafowano już dnia 21go listopada z Bukaresztu do tureckiej stolicy.

— Z Marsylii telegrafują pod d. 2go grudnia, że jeden z admirałów tureckich odpłynął z Konstantynopola na rzekę Eufrat, aby rozbić skały w łożysku strumienia, które utrudniają żeglugę parową.

Azja.

(Dalsze wyprawy Anglików po zajęciu Delhów.)

Druga kolumna do ścigania uciekających wyruszyła z Delhów pod dowództwem brigadiera Shower na Kutuh, a wyrugowawszy nieprzyjaciela z tej okolicy wróciła po tygodniu napowrót do Delhów. Dnia 2. października wyruszyła na nowo i najpierw przybyła do Ruvarii, zastała je opuszczone. Tamtejszy naczelnik, Ruo Tularam, umknął pomimo przyjaznych zapewnień, jednak jego działa, 12 armat i moździerzy, zastali Angliacy nabite na wałach. Dnia 5go przybył korpus do Gurgaona a 12go października do Janfu Sata, gdzie przeprawiających się przez rzekę jeźdźców Nawaba z Ihjuru rozbrojono bez oporu. Nawab zaś sam, któremu równie jak jego sąsiadom zależy na okazaniu Anglikom swej wierności, kazał chwycić wszystkich powstańców i wydawać w ręce Anglikom.

W okolicy Delhów zupełny panował pokój. Jenerał Wilson, dla podwignienia nadwierzanego zdrowia zdał komendę załogi Delhów dnia 28go września jenerałowi Penny, sam udał się w góry z pułkownikiem Becherem. Główni naczelnicy pomiędzy Mahometanami w Delhah zostali schwytani. Według ostatnich wiadomości, potwierdza się, że uwięzionemu Królowi, gdy poddawał się Anglikom, dano przyrzeczenie ocalenia życia. Proces przeciw niemu miał się rozpocząć po 18tym październiku. Prokuratorem w tej sprawie ma być major Hariot. Jak donoszą z Luknowa, mieli powstańcy przed przybyciem Haweloka obwarować się mocno w Alumbaghu, o trzy mile od Kawnopu odległym, i wzmocnić swoją pozycję 50 działami. Jednak Angliacy wyparli ich po dwunasto-godzinnej walce i zabrali wszystkie działa, prócz tego małą załogę słabych, rannych i pakunki. Pomiędzy Alumbagiem a Luknowem rozciąga się równina, którą szeroki przerzyna kanał. Hawelok przeprowił się mostem na drugą stronę. Nieprzyjaciel postępując zaraz za Hawelokiem zniszczył most natychmiast i zajął nad kanałem pozycję, którą obydwa oddziały angielskiej armii rozdzielili. Walka trwała cały dzień, nim Hawelok mógł przez miasto przebić się do rezydencji. Walka była uporeczywa, z 2.000 żołnierza utracili Angliacy do 500 ludzi. Gdy przybył do rezydencji, bił nieprzyjaciel na wojska angielskie z świeżo założonych baterii. Angliacy byli zmuszeni każdą baterję zdobywać bagnetem z osobna. Przy tej sposobności poległ jenerał Neill i znaczna ilość angielskich oficerów, a pomiędzy temi pułkownik Hamilton i major Perin. Do 30 oficerów zostało rannych. Dnia 26go września i podczas czterech następujących dni odbywały się krwawe potyczki. Zważłone Anglików siły nie dozwoliły zająć całego miasta. gdy Hawelok zbliżał się do Luknowa, miał wszystkiego 2 800 ludzi, z tych zostało się 600 w Alumbaghu a drugie tyle było niezdolnych do boju, tak że Angliacy w Luknowie, w połączeniu się z garnizonem liczącym 1.000 ludzi, mają zaledwie 2.600. A temi siłami musieli stawić czoło armii 50tysięcznej. Według najnowszych wiadomości było wówczas w Alumbaghu blisko 1.000 ludzi.

W Kawnporze i okolicy panował do 14. października pokój. Tego samego dnia dowiedział się komendant pułkownik Wilson, że w Bithurze zgromadza się silny korpus powstańczy, i że na jego czele stoi może sam Nana Sahib. W nocy z 17. na 18. października wyruszył pułkownik i dopędził nieprzyjaciela dnia następującego, i pobił go po jednogodzinnej potyczce, w której utracili Angliacy tylko dwu w zabitych i sześciu w rannych, podczas gdy stratę powstańców obliczono na sto. Angliacy byłiby niezawodnie straszną rzeź wyprawili pomiędzy uciekającymi, gdyby byli mieli konnicę. Działa powstańców dostały się w ręce Anglikom. Bithur zburzono. Dnia 20. października wrócili Angliacy do Kawnopu. Po drodze zburzyli wioskę Szew Radzpur; w jednym domu tej wioski znalezione pięciu w słomie ukrytych powstańców i zabito ich na miejscu. Innych dwóch powieszono, pomiędzy temi jednego, który niósł listy od Nana Sahiba z wezwaniem do mieszkańców Bithuru i okolicy, aby na jego przybycie przygotowano amunicję i inne zapasy.

Jest nadzieja, że Angliacy z każdym dniem nowemi oddziałami wzmocnieni, na szczęście Indyi i ludzkości, będą w możności przytłumić zupełnie powstanie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 7. grud. Paropływ *Arabia* przywiózł wiadomości z Nowego-Yorku do 25. listopada. Pieniądzy jest podostatkiem. W Meksyku panuje zamieszanie; Commonfort jest zagrożony.

Turyn, 6. grudnia. Wielka księżna rosyjska Helena spodziewana tu jest temi dniami w przejeździe do Rzymu, gdzie za-

myśla przepędzić zimę. — Hrabia Pralormo, ambasador w Rzymie, umarł przedwczoraj. Członkami nowo utworzonej rady dla rozważania kwestyi dyplomatyczno-jurydycznych pod prezydencją senatora hrabi Selopis zostali mianowani: Senator hrabia Sauli, Mercier Barbraux, Gaetti i profesor Manzini. Szef sekcynjny w ministerjum spraw zewnętrznych Carruti di Cantogne, pełni urząd sekretarza. — Hrabia Cavour zamierza utworzyć w Turynie bank hypotekowy. — Król neapolitański odebrał panu de Normann koncesyę na przydłużenie telegrafów sycylijskich do Malty, ponieważ niedopełnił przepisanych warunków. — W państwie kościelnym wypadł zbiór oliwy bardzo pomyślnie; zboże i owoce strączkowe udały się także.

Hamburg, 6. grudnia wieczor. Mieszczanstwo postanowiło przyzwolić 15 milionów MB. na założenie banku dyskontowego. — Rząd złoży jutro w banku za 5 milionów MB. akcyę berlińsko-hamburskiej i hambursko-bergendorfskiej kolei żelaznej, zaco bank otworzy konto izbie; bank dyskontowy zacznie już wypłatę jutro z 5 milionami MB. Rząd układa się za granicą o zawarcie pożyczki w sumie 10 milionów MB., która w ciągu tego tygodnia wpłynie również do banku i użyta będzie do dyskontowania. Wniosek względem wydania pieniędzy papierowych z kursem przymusowym został zupełnie zarzucony i wszystko opierać się będzie jak dotąd na walcie srebra.

Lubeka, 5. grudnia. Rozporządzeniem senatu zawieszony został 29. artykuł niemieckiej ustawy wexlowej i nakazano przyjmować banknoty prywatnego banku Lubeki w kasach publicznych.

Kurs lwowski.

Dnia 9. grudnia.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	52	4	55
Dukat cesarski	4	55	4	58
Półimperyal zł. rosyjski	8	35	8	39
Rubel srebrny rosyjski	1	38 1/2	1	39 1/2
Talar pruski	1	34 1/2	1	35 1/2
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galic. listy zastawne za 100 złr. } Galic. obligacye indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa }	78	42	79	15
	77	48	78	18
	82	20	83	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 7. grudnia o pierwszej godzinie po południu.
Pożyczka narodowa 5% 83 1/8 — 83 1/4. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 95 1/2. Obligacye długu państwa 5% 80 3/8 — 80 3/4, det. 4 1/2% 69 3/4 — 69 7/8, det. 4% 63 1/4 — 63 1/2, detto 3% 50 — 50 1/2. detto 2 1/2% 40 1/2 — 40 3/4, detto 1% 16 — 16 1/4. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 88 1/4 — 88 1/2, detto węgier. 78 3/4 — 79, detto galic. i siedmiogr. 77 3/4 — 78 1/2. detto innych krajów koron. 86 — 87. Oblig. bank. 2 1/8% 62 1/2 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 318 — 318 1/2. Detto z roku 1839 126 3/8 — 126 5/8. Detto z r. 1854 107 — 107 1/4. Renty Como 17 3/8 — 17 1/2. Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 83 1/2 — 84 1/2. — Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 85 1/2 — 86. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87 — 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110. Akcyi bank. narodowego 975 — 977. Akcyę c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 196 1/8 — 196 1/4. Akcyę niż. austr. tow. eskomp. 114 3/4 — 115. Detto Budzynsko-Lineko-Gmundzkiej kol. 235 — 236. Detto póln. kolei 179 1/8 — 179 1/4. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 278 1/2 — 278 3/4. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wplata 30% 100 1/8 — 100 1/4. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 97 1/4 — 97 1/2. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 1/8 — 100 1/4. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 238 — 238 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 187 — 187 1/4. Detto losy tryest. 104 — 104 1/2. Detto tow. żegl. parowej 516 — 518. Detto 13. wydania 99 1/2 — 99 3/4. Detto Lloyda 340 — 345. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcyę młyna parowego wiedz. 70 — 71. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 82 1/3 — 83. Windischgrätzka losy 25 1/2 — 25 3/4. Waldsteina losy 28 1/4 — 28 1/2. Keglevicha losy 15 1/4 — 15 1/2. Ks. Salma losy 43 1/4 — 43 1/2. St. Genois 40 — 40 1/4. Palfego losy 39 — 39 1/4. Clarego 39 1/4 — 39 1/2.

Amsterdam 2 m. 90 1/2. — Augsburg Uso 108 1/2. — Bukareszt 31 T. 263. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 107 1/4 t. — Hamburg 2 m. 80 1/2. — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10 — 35. — Medyolan 2 m. 106 1/4. — Paryż 2 m. 125 1/2. — Cesarskich ważnych dukatów agio 10 3/4. — Napoleons'dor 8 25 1/2 — 8 26 1/2. Angielskie Sover. 10 44 — 10 45. Imperyal Ros. 8 40 — 8 41.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wexli.

Dnia 9. grudnia.
Oblig. długu państwa 5% 80 3/8; 4 1/2% —; 4% —; z r. 1850 —. 3% ; 2 1/2% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 125 1/2. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyę bank. 97 1/2. Akcyę kolei póln. 176 2 1/2. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyę niższo-austr. Towarzystwa eskomp. towego à 500 złr. 572 1/2 złr.
Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 108 3/4 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 107 1/2 2 m. Hamburg — 2 m. Liwurna — 2 m. Londyn 10 — 34. 2 m. Medyolan 106 1/4. Marsylia 124 1/4 Paryż 125 3/8. Bukareszt 263 1/2. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 10 3/8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. —. Lomb. —. 5% auz. obl. indemniz. —; detto galicyjskie 78 1/4. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 106 3/8. Pożyczka narodowa 83. C. k. austr. akcyę skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 277 fr. Akcyę c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 193 3/4. — Hypotekar. listy zastawne —. Akcyę zachodniej kolei żelaznej —. Akcyę kolei nadeiskiej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. grudnia.
PP. Hr. Baworowski Wład., ze Strusowa. — Eisenstein Karol, c. k. rotmistrz, z Gródka. — Jaworski Mik., z Korzeliy. — Koźmiński Leon, adwokat, z Tarnopola. — Łokuciejowski Lud., z Łukawicy. — Lewicki Korn., ze Sanki. — Malisz Wład., z Białegokamienia. — Pietruski Teofil., z Nablonia. — Pomezński Jędrzej, z Czerezy. — Ks. Sanguszko Wład., z Tarnowa. — Schultera Józef, z Polany. — Hr. Thun Wład., c. k. rotmistrz, z Sądowej Wiszni. — Torosiewicz Michał, z Poltwy. — Wojnarowicz Szcz., c. k. rotmistrz, z Sądowej Wiszni

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. grudnia.
PP. Brzozowski Winc., do Zarudeni. — Dwernicki Alex., adwokat, do Sambora. — Eisenstein Karol, c. k. rotmistrz, do Gródka. — Grodzicey Stan. i Leon, do Bżianki. — Januszewski Teofil, do Ubinia. — Kosecki Fran., do Krakowa. — Młocki Alf., do Sarnek górnych. — Paszkucki Ign., do Horodysławia. — Hr. Piniński Leon., do Grzymałowa. — Petrowicz Ksaw., do Wołostkowa. — Pokiziak Ant., do Mużyłowa. — Świerżawski Alex., do Szczepiatyna. — Thurn Alex., c. k. rotmistrz, do Żółkwi. — Hr. Thun Wład., do Sądowej Wiszni. — Witkowski Tad., do Soroki. — Wojnarowicz Szcz., c. k. rotmistrz, do Sądowej Wiszni.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 7. i 8. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	332.17	+ 0.2°	91.6	południowy sł.	mgła
2. god. popoł.	332.29	+ 1.3°	90.7	póln.-zach.	"
10. god. wiecz.	332.32	+ 0.7°	92.5	"	pochmurno
7. god. zrana	332.57	+ 0.8°	92.6	połud.-wsch. sł.	mgła
2. god. popoł.	332.68	+ 1.2°	88.3	połud.-zach.	pochmurno
10. god. wiecz.	332.97	- 0.5°	88.0	zachodni	"

T E A T R.

Dziś: Na teatrze niem.: „Der Troubadour.“ Opera w 4 oddziałach na dochód śpiewaka p. Edwarda Baracha.
Jutro: Na scenie polskiej: „I radość przestrasza,“ dramat z francuskiego w 2 aktach, i „Stary Jegomość,“ komedya z francuskiego w 1 akcie.
Dziś: w cyrku p. Slezacka wielkie przedstawienie na korzyść dotkniętych eksplozją mieszkańców Moguncyi.

KRONIKA.

W przyszłą niedzielę dnia 13go b. m. rozpoczyna p. profesor uniwersytetu med. Dr. Schmidt w salonie Towarzystwa muzycznego od godziny pół do pierwszej do pół do drugiej w południe odczyty popularne w przedmiotach nauk przyrodzonych. Zapowiedziano takich odczytów 12 do 15, a odbywać się będą zazwyczaj w niedziele o wspomnianej godzinie. Ogłoszony program obejmuje przedmioty bardzo ciekawe i naucające. Celem tych odczytów jest rozszerzenie wiadomości wywierających wpływ coraz większy na codzienne stosunki życia, przeto spodziewać się należy, że pomysł p. profesora Schmidta obudzi powszechny udział w świetle publiczności naszej.

— Zajmuje teraz arystokrację francuską proces rodziny Clermont-Tonnerre, linii starszej i młodszej o przydomek „Tonnerre“. Książę Clermont Tonnerre, były minister wojny za Karola X., głowa starszej linii, zaprzecza przydomku „Tonnerre“ margrabiemu Clermont Tonnerre, hrabi Thoury, reprezentantowi linii młodszej. Wyrokiem zaś sądu pierwszej instancji w Paryżu osądzono: Ponieważ dobra „Tonnerre“ wyszły z posiadłości rodziny „Clermont“, zatem i nazwisko od dóbr „Tonnerre“ właściwie nie przypada nikomu z rodziny Clermont; lecz że zwyczaj upowszechnił i przywiązał przydomek „Tonnerre“ do imienia Clermont, zatem tak starszej jak i młodszej linii przysłuza prawo używania przydomku „Tonnerre“.

Dziennik „Gazette de Savoje“ wypisuje następującą ilość gmin i mieszkańców w rozmaitych państwach Włoch: Królestwo Sardynia liczy 3099 gmin i ludności 4,976.034 mieszkańców. Lombardo-weneckie królestwo 2922 gmin i 4,916.347 mieszkańców. Włoskie Tyrole 530 gmin i 495.204 mieszk. Tesyńska rzecznospolita (Włoska Szwajcarya) 262 gmin, 129.313 mieszk. Księstwo Parmeńskie 105 gmin, 511.969 mieszk. Księstwo Modenkie 72 gmin, 606.130 mieszkańców. Wielkie księstwo Toskańskie 246 gmin, 1,217.166 mieszk. Państwo kościelne 3490 gmin, 3,100.000 mieszk. Królestwo Obojga Sycylii 2177 gmin, 8,616.922 mieszk. Wyspa Korsyka (francuska posiadłość) 354 gmin, 236.251 mieszk. Wyspa Malta (angielska posiadłość) 6 dystryktów 124.924 mieszkańców. Włochy liczą zatem w całości 14.263 gmin z ogólną ludnością 25,470.319 mieszkańców.

— Z Czempina donoszą do dziennika „Posener Zeitung“: Temi dniami narodziło się dziecko, a ponieważ obawiano się śmierci matki i dziecka, zaniezione je do chrztu co spieszniej. W kościele podano księdzu niewieście imiona chrzestne i obrządek odbył się szybko. Za powrotem ujrzeni z przestrachem, iż ochrzczone dziecko nie było dziewczyną tylko chłopczykiem. Sprawa teraz o sfalszowanie metryki.